

Osamostatnění nesamosprávného investičního fondu kvalifikovaných investorů

Předpis • zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění zákona 188/2011 Sb. (dále jen „zákon“)

Ustanovení • § 64, § 64a a § 101b zákona

Otázka **Jaké povolení ČNB se vyžaduje při osamostatnění nesamosprávného investičního fondu kvalifikovaných investorů?**

Odpověď **Nabytí samosprávnosti investičního fondu kvalifikovaných investorů¹ nevyžaduje zvláštní souhlas ČNB k „osamostatnění“, a to ani cestou změny povolení investičního fondu.** Z § 101b zákona vyplývá, že osamostatnění investičního fondu se děje cestou změny statutu. Při schválení této změny dochází podle § 101b k dodatečnému ověření předpokladů pro činnost investičního fondu, u fondu kvalifikovaných investorů však změny statutu nepodléhají od novely č. 188/2011 Sb. schvalování ČNB. Přesto proces osamostatnění fondu kvalifikovaných investorů neprobíhá zcela bez zásahu ČNB.

Pro samosprávné investiční fondy kvalifikovaných investorů i nadále platí, že jejich vedoucí osoby mohou svou funkci vykonávat jen na základě souhlasu ČNB podle § 72 zákona. Stejně tak platí, že kvalifikovanou účast na takovém fondu mohou mít pouze osoby s povolením ČNB podle § 71 zákona. Před osamostatněním (tj. účinností změny statutu a ukončením obhospodařovatelské smlouvy) je nezbytné získat tuto povolení. Tím dojde k dodatečnému ověření podmínek pro činnost investičního fondu v rozsahu předpokladů podle § 64 odst. 1 písm. d) a h) zákona, od kterých byl nesamosprávný investiční fond v licenčním řízení osvobozen.

Pokud vedoucí osobě nesamosprávného investičního fondu v minulosti udělila ČNB povolení k výkonu funkce vedoucí osoby v tomto fondu, a pokud tato osoba tuto funkci vykonávala nepřetržitě nebo s nejdéle 6 měsíčním přerušením, není nové povolení s odkazem na § 73 odst. 2 zákona potřebné. Výkon funkce vedoucí osoby samosprávného investičního fondu bez předchozího souhlasu České národní banky je přestupkem podle § 128 odst. 1 písm. e) zákona. Ke schválení kvalifikované účasti dodáváme, že osamostatnění nesamosprávného fondu představuje případ zvláštního zřetele hodný, kdy lze ve smyslu § 71a odst. 2 a § 71b odst. 6 písm. g) zákona udělit následný souhlas. Hlasovací práva nelze od účinnosti změny statutu, kterou se investiční fond „osamostatní“, do doby získání souhlasu vykonávat (§ 71a odst. 3 zákona) a stav v mezidobí představuje správný delikt nebo přestupek [§ 127 odst. 1 písm. f) nebo § 128 odst. 1 písm. f) zákona].

Splnění ostatních předpokladů pro udělení povolení k činnosti samosprávného investičního fondu, které v licenčním řízení jinak dokládá žadatel o povolení k činnosti samosprávného investičního fondu, tj. předpoklady podle § 64 odst. 1 písm. e) zákona (věcné, personální a organizační předpoklady) a § 64 odst. 1 písm. i) zákona (úzké propojení nebránící výkonu dohledu), je předpokladem pro řádný výkon činnosti samosprávného investičního fondu kvalifikovaných investorů a jako takové podléhá dohledu ČNB.

Investiční fond je navíc povinen v souladu s § 91 odst. 1 písm. a) zákona informovat ČNB o změnách ve skutečnostech, na základě kterých bylo vydáno povolení k činnosti investičního fondu. Mezi tyto skutečnosti náleží v době osamostatnění především změna statutu, ale také změny v organizačních, personálních a dalších předpokladech výkonu činnosti, kterou s sebou

¹ Nabytím samosprávnosti, případně osamostatněním přitom rozumíme situaci, kdy končí smlouva o obhospodařování majetku investičního fondu investiční společností (§ 17 zákona) a investiční fond hodlá nadále kolektivní investování zajišťovat samostatně.

osamostatnění nutně přináší. Typicky bude fond České národní bance v návaznosti na § 64 odst. 1 zákona, za podpůrného použití § 101b odst. 1 zákona, § 8 vyhlášky 269/2004 Sb., případně § 14b odst. 1 a 2 vyhlášky 233/2009 Sb., předkládat následující podklady:

1. dokument, na jehož základě končí smlouva o obhospodařování majetku investičního fondu investiční společností,
2. skutečně zamýšlený a realistický obchodní plán investičního fondu, alespoň v rozsahu předpokládané rozvahy, výsledovky a komentáře k jednotlivým položkám pro následující 3 roky činnosti,
3. ve vztahu k seznamu osob, které jsou úzce propojeny s investičním fondem a údajům o těchto osobách, uvedení způsobu propojení a skutečností, které by mohly bránit výkonu dohledu nad investičním fondem,
4. seznam činností, které bude pro investiční fond zajišťovat jiná osoba; ve vztahu ke každé osobě zajišťující takovou činnost připojí informace o způsobu zajištění naplnění podmínek pro výkon takové činnosti, např. pomocí vnitřního předpisu, který dostatečně určuje, jakým způsobem fond ověřuje naplnění požadavků podle § 78 zákona a § 4 vyhlášky 194/2011 Sb., o podrobnější úpravě některých pravidel v kolektivním investování,
5. nová pravidla obezřetného podnikání a vnitřního provozu investičního fondu ve smyslu zvláštního právního předpisu, včetně
 - a. vnitřních předpisů, včetně popisu organizačního uspořádání,
 - b. seznamu a životopisů vedoucích zaměstnanců nebo osob samostatně zajišťujících obhospodařování majetku fondu, compliance, řízení rizik, interním auditu,
6. přiměřeně k rozsahu činnosti doklady o
 - a. technických a programových prostředcích pro zpracování a evidenci informací, komunikaci s vlastníky cenných papírů, vedení účastnictví a hospodářské evidence a vedení dalších evidencí investičního fondu, v rozsahu informací o vlastnostech, způsobu použití, správy a údržby prostředků předaných jejich dodavatelem,
 - b. zajištění přímého spojení investičního fondu nebo osoby, která má provádět obchodování s majetkem fondu nebo vést evidenci investičního fondu s depozitářem,
 - c. zajištění přímého nebo zprostředkovaného spojení s osobami provádějícími vypořádání obchodů s investičními nástroji,
7. statut investičního fondu v novém znění,
8. depozitářskou smlouvu k zajištění výkonu činnosti depozitáře samosprávného investičního fondu.

(V seznamu nejsou zahrnuty podklady související s vedoucími osobami investičního fondu a osobami s kvalifikovanou účastí.)

Pokud by investiční fond odpovídající oznámení o změně předpokladů nezaslal spolu s oznámením o změně statutu, mohl by to nepochybně být důvod pro důkladnější ověření situace v rámci dohledové činnosti, pro uložení vhodného opatření k nápravě a/nebo postih za správní delikt spočívající v porušení povinnosti informovat Českou národní banku [§ 122 odst. 1 písm. g) zákona] a případně také v porušení pravidel obezřetného výkonu činnosti [120 odst. 1

písm. b) a c) zákona].

Uvedené závěry se týkají pouze investičních fondů kvalifikovaných investorů, situace v případě investičních fondů pro veřejnost se liší, neboť souhlasu ČNB podléhá odpovídající změna statutu a při jeho udělování prověří ČNB též splnění podmínek pro samostatnou činnost investičního fondu pro veřejnost.

Význam
odpovědi pro její
adresáty

Tato odpověď vyjadřuje názor pracovníků České národní banky. Soud a případně i bankovní rada České národní banky mohou zaujmout odlišný názor. Postup v souladu s odpovědí však bude ČNB při výkonu dohledu nad finančním trhem považovat za postup v souladu s právními předpisy, ledaže z okolností vyplyne neaplikovatelnost odpovědi na daný případ.

Kontaktní osoba: Alena Šebestová; alena.sebestova@cnb.cz
Datum: 9. září 2011